

Çalışanın, işe başlamadan önce ödediği doğum borçlanmasına ait primlerin, ücret matrahından indiriminin yapılamayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	11355271-120.03.06[63-2019/2]-23676
Tarih	16.06.2020

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Eskişehir Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Grup Müdürlüğü

Sayı : 11355271-120.03.06[63-2019/2]-E.23676

16.06.2020

Konu : Çalışanın, işe başlamadan önce ödediği doğum borçlanmasına ait primlerin, ücret matrahından indiriminin yapılamayacağı hk.

İlgi : 22/01/2019 tarihli özelge talep formu.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, işyerinizde çalışmaya başlamadan 3 yıl önce, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun ilgili hükmü uyarınca doğum borçlanmasını ve ödemesini yapan çalışanın,

doğum borçlanması ile ilgili olarak ödediği primlerin, ücret matrahından indirimini talep ettiğini belirterek, çalışmaya başlamadan önce yapılan ödemelerin gelir vergisi matrahının tespitinde indirim konusu yapıp yapılmayacağı hakkında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinde ücretin tarifi yapılmış olup, 63 üncü maddesinde de "*Ücretin gerçek safi değeri işveren tarafından verilen para ve ayınlarla sağlanan menfaatler toplamından aşağıdaki indirimler yapıldıktan sonra kalan miktardır.*

...

2- Kanunla kurulan emekli sandıkları ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20 nci maddesinde belirtilen sandıklara ödenen aidat ve primler,

..." hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan 111 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde konuyla ilgili olarak;

1- Emekli Sandığı ve Sosyal Sigorta Kurumlarına Ödenen Borçlanma Aidat ve Primleri:

Belli şartları taşıyan kimselerin sosyal güvenliklerini sağlamak amacıyla, kanunla kurulan ve tüzel kişiliği haiz Emekli Sandıkları ve Sosyal Sigorta Kurumlarına, ödenen paralara aidat ve prim denilmekte ve bunlar 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 63'üncü maddesindeki şartlarla, ücretin gerçek safi tutarının hesabında, gider olarak indirilmektedir.

Emekli Sandığı ve Sosyal Sigorta Kurumlarından, kanunla kurulmuş olanların üyelerine çeşitli kanunlarla, daha önceki dönemlerde ödenmemiş bulunan aidat veya primleri borçlanma suretiyle ödeme ve dolayısıyla emekliliğe esas alınacak hizmet sürelerini uzatabilme hakkı tanınmaktadır. Bunun için, kanunlarla belli edilen koşullar altında borçlanılan aidat ve primlerin, üyelerce ödenmesi zorunludur.

Bu ödemeler de Gelir Vergisi Kanunu'nun 63/2'nci maddesinde sayılan aidat ve primler niteliğindedir ve bunların da ücretin gerçek safi tutarının hesaplanması sırasında gider olarak indirilmesi, Gelir Vergisi Kanunu'nun lafzına ve ruhuna uygun görülmektedir.

Açıklanan nedenlerle;

*A- Emeklilik aidatı ve sosyal sigorta primlerinin gider olarak indirilmesi kanunen kabul edilmiş bulunan kurumlara, kanunlarında öngörülen şekilde **ücretten kesilmek suretiyle ödenen borçlanma aidat ve primlerinin** miktarına ve nisbetine bakılmaksızın, **kesildiği aya ait gelir vergisi matrahının tespitinde** gider olarak nazara alınması;*

*B- **Aidat toptan ödenmişse, ödenen tutara ulaşınca kadar bu miktarın ücretlerin vergiye tabi tutarından indirilmesi;***

C- Ücretlerinin gerçek ve safi tutarlarının hesabında gider olarak indirilmek suretiyle vergi dışı bırakılmış olan aidat ve primlerini, türlü nedenlerle geri alan ve kendilerine toptan ödeme yapılanların, yeniden iştirakçi durumuna girmeleri nedeniyle ilgili kuruma peşin ya da borçlanma suretiyle iade ettikleri aidat ve primlerin tekrar gider olarak indirilmemesi gerekmektedir."

açıklamaları yer almaktadır.

Öte yandan, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigorta Kanununun "Sigortalıların borçlanabileceği süreler" başlıklı 41 inci maddesinde, "Bu Kanuna göre sigortalı sayılanların;

a) Kanunları gereği verilen ücretsiz doğum yada analık izni süreleri,

...

kendilerinin veya hak sahiplerinin yazılı talepte bulunmaları ve talep tarihinde 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt ve üst sınırları arasında olmak üzere, kendilerince belirlenecek günlük kazancın % 32'si üzerinden hesaplanacak primlerini borcun tebliği tarihinden itibaren bir ay içinde ödemeleri şartı ile borçlandırılarak, borçlandırılan süreleri sigortalılıklarına sayılır.

...

Bu Kanuna göre tespit edilen sigortalılığın başlangıç tarihinden önceki süreler için borçlandırılma halinde, sigortalılığın başlangıç tarihi, borçlandırılan gün sayısı kadar geriye götürülür..." hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, ödenen sigorta primleri, hizmet erbabının ücretlerinin gerçek ve safi tutarlarının hesabında gider olarak indirilmesi mümkün olduğundan, defaten veya toplu halde ödenen sigorta primlerinin de ücretli olarak çalışılıyor ve ücret geliri elde ediliyor olunması halinde, ödendiği aydan başlamak üzere ücretlere ait gelir vergisi matrahının tespitinde indirim konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.

Buna göre, personelinizin şirketinizde çalışmaya başlamadan 3 yıl önce 5510 sayılı Kanunun 41 maddesi kapsamında ödediği doğum izin süresi borçlanma primlerinin, şirketiniz tarafından ödenen ücretlerin gelir vergisi matrahının tespitinde indirim olarak dikkate alınması mümkün değildir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

İmza

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026